text a foto Jakub Karlíček, SATRA, spol. s r.o.

▲ *Lidský rozměr (ražená strojovna vzduchotechniky, červenec 2011)*

Lidský rozměr tunelu Blanka

V průběhu výstavby tunelového komplexu Blanka v Praze vzniká souběžně rozsáhlý fotografický archiv stavby. Od začátku prací v roce 2007 až do konce roku 2011 obsahuje již 14 000 snímků ze všech stavenišť. Některé jsou pořizovány pro účely prezentace stavby, jiné mají čistě fotodokumentární charakter nebo slouží k zařazení do časosběrných galerií jednotlivých stavenišť.

V roce 2011 nakladatelství Progressive Media Group, vydávající časopis Tunnels & Tunnelling, vypsalo T&T International Awards, jejichž součástí tentokrát byla i fotografická soutěž T&T Photo Competition 2011. Zadání znělo zachytit na snímku pravou podstatu podzemního stavitelství – charakter konkrétní stavby, typické vlastnosti díla, konkrétního procesu nebo technologie. Pro fotografa, který je jinak nucen ustoupit z vlastních měřítek kvality a pořizovat dokumentaci spíše s důrazem na kvantitu (protože tak si to doba žádá), je podobné zadání skutečnou výzvou. Může prezentovat svoje vidění, svůj názor a individuální pohled na podzemní dílo. Během šesti měsíců vznikla série fotografií, jež zachycují vizuálně nejzajímavější části ražených objektů. Jedná se především o raženou strojovnu vzduchotechniky pod Letnou a propojovací vzduchotechnické kanály. Snímky pracují s perspektivou, barevnou a tonální kompozicí. Jejich smyslem je zachycení nejvíce specifických vlastností zmíněných objektů, jejichž rozsah a vzájemné propojení je výjimečné i z pohledu světového podzemního stavitelství.

Všechny soutěžní příspěvky posuzovala odborná porota, v níž zasedali mimo jiné fotografové Nick Kozak a David Vintiner, kreativní ředitel nakladatelství Progressive Media Henrik Williams, a šéfeditor pořádajícího magazínu Jon Young. Snímek s názvem Lidský rozměr (Human dimension) obsadil v soutěži druhé místo. Fotografie zachycuje raženou strojovnu vzduchotechniky pod Letnou ve fázi dokončeného definitivního ostění. Autorským záměrem bylo prezentovat velikost podzemního díla poměrem k měřítku lidské postavy. Komentář poroty k oceněnému snímku zní: The photograph is well thought out in its composition and the use of light. The large area of tunnel wall is what makes this photograph powerfull. The scale of it all is immediately apparent thanks to the contrast created between the people and the surrounding space. Information on spaces outside the edges of the photo is provided thanks to a great use of light. (Fotografie má promyšlenou kompozici, i z hlediska rozvržení světla. Její účinek spočívá především v zachycení masivu stěny tunelu. Na první pohled je patrný kontrast mezi lidmi a okolním prostorem. Skvělá práce se světlem zachycuje části přesahující okraje fotografie.)

S vítěznými snímky se lze seznámit v příloze prosincového čísla časopisu Tunnels & Tunnelling, která je věnována výsledkům T&T International Awards. První místo obsadila Kathrine Du Tiel, vítěznou trojici doplnil Robin Scheswohl, oba shodou okolností se snímky ze San Francisca. Tunel Blanka tak důstojně reprezentoval nejen české, ale s nadsázkou můžeme říci i evropské podzemní stavitelství. Od března je celý cyklus fotografií, inspirovaný tunelem Blanka, vystavený v prostorách informačního střediska stavby na Letné.

Jako fotografa mne těší, že početná porota, složená jak z odborníků v oblasti vizuální komunikace a fotografie, tak z odborníků na „tunelařinu“, rozuměla sdělení mých snímků bez nutnosti dodatečné prezentace nebo vysvětlování. Potvrdilo se, že fotografie je médiem, které při dobrém zvládnutí řemesla a promyšlené kompozici hovoří univerzálním jazykem. A samozřejmě mne těší také mezinárodní ocenění, kterého se dočkalo tak výjimečnému technickému dílu, jakým tunel Blanka bezesporu je. ■